

Gaar, i vort „Arbejde paa Aandslivets, Kulturens, Videnskabens, Kunstens og den økonomiske Produktions Omraade samt i Folkets etiske Trivsel.“ Det er gode Ord, som netop siger, hvad der er Kendemærket for dansk Kultur og for vort Arbejde i det hele taget — Kendemærket herpaa er sandelig ikke Militærvæsenet. Dersom de Herrer kommer med Militærvæsenet af 1909 eller af 1922 og vil sige, at det er noget, vi vil kunne blive berømt for i Udlandet, tager de sikkert i høj Grad fejl. Der er ingen, der vil rose dem for dette Militærvæsen, der er ingen, som det vil indgyde nogen som helst Respekt.

Men, siger det ærede Medlem Hr. Pürschel, vi skal have Respekt for Grundloven, og Grundloven kræver almindelig Værnepligt. Dertil vil jeg sige, at Grundlovens Krav om Værnepligt er dog begrænset til, hvad Værnepligtsloven bestemmer. For Øjeblikket bestemmer den, at kun en Trediedel af den danske Ungdom skal aftjene sin Værnepligt, og hvis den slet ikke bestemmer noget, skal selvfølgelig ingen aftjene nogen Værnepligt. For øvrigt maa vi heller ikke glemme, af hvilken Grund denne Bestemmelse blev sat ind i Grundloven. Det var, fordi det før den Tid alene var Bønderne, som var værnepligtige, medens de andre Klasser ikke havde nogen Værnepligt. Derfor bestemte man, at naar der skulde være en Værnepligt, skulde den gælde for alle; men dette hindrer jo aldeles ikke Afskaffelsen af det Militærvæsen, vi har, og den fuldstændige Afrustning, som vi nu foreslaar.

Det er i Virkeligheden to forskellige Livsanskuelser, vi staar overfor i denne Sag, een, som fremdeles arbejder med Tiden fra før 1914 — ja, jeg havde nær sagt 1814, de Herrer staar i Virkeligheden i militær Henseende paa Standpunktet fra 1814. De Herrer glemmer, hvad der er sket siden. De glemmer, at efter 1864 har det Spørgsmaal rejst sig her i Landet: hvad kan det nytte? Den Tankegang er stærk i Befolkningen, at det ikke kan nytte noget, thi vi har set, hvor daarligt det gik i 1864, og hvor lidt vi Danske i det hele kan udrette ved Hjælp af Militær. Adskillige af os har formodentlig Fædre, som var med ved Dybbøl og ved Dannevirke og i hin uhyggelige Dannevirkenat, da saa mange Mennesker fik Ulivssaar. Jeg antager, at adskillige af os af den Grund har faaet indprentet i vor Barn-dom og første Ungdom, at Militærvæsen og Krig er noget, som vi Danske ikke skal give os af med. Dernæst maa de Her-

rer heller ikke glemme, at den Ungdom, der er vokset op i de sidste 10—20 Aar, har set Krigens Rædsler og forstaar, at vi ikke skal have nogen Gentagelse heraf. Ungdommen er paa det rene med, at Afskaffelsen af Værnepligten er det vigtigste Punkt paa Dagsordenen. Der er sikkert i alle Klasser, og i hvert Fald er der hos den arbejdende Ungdom, en stærk Begejstring for at afskaffe Værnepligten. Værnepligten er en Levning fra den Tid, da Overklassen kunde foreskrive Underklassen og navnlig Ungdommen alle de Byrder, den ønskede at lægge paa den. Man lagde Vornedskab og Stavnsbaand paa Befolkningen, navnlig Bondebefolkningen, for at kunne faa de fornødne Soldater, men Nutidens Ungdom føler, at Værnepligten er et lige saa trykkende Aag og en lige saa stor Forsmædelse som Stavnsbaandet og Vornedskabet var i gamle Dage, og derfor vil man ryste den af sig, man vil ikke mere have denne tunge Byrde paa sine Skuldre. En Gang var den et Ideal, nu er den en Byrde, som Ungdommen med Rette søger at ryste af sig. I sin Tid kunde det tænkes, at et lille Land som Danmark kunde udrette noget i militær Henseende, men naar Ordførere her siger, at vel har vi ingen retlig Forpligtelse til det, men vi skal kæmpe, fordi nogle retslærde og andre i Udlandet siger, at vi skal slaas for det, som de kan forlange af os, saa siger Ungdommen, at det vil den ikke have noget med at gøre, det er noget, som man ikke finder tidssvarende længere, og det maa man derfor bort fra. Ærede Medlemmer kan derfor være ganske rolige, Afrustningstanken vil bevirke, at Ungdommen samles i voksende Skarer om vore Krav. De Herrer kan jo godt stille deres Landstorm op som Modsætning og sige, at det er den, vi skal kæmpe for. Det ærede Medlem Hr. Brorsen sagde, at vi vilde blive til Latter, hvis vi gennemførte Afrustningen. Nej, det ærede Medlem, som gennemførte Landstormen, kan være ganske rolig for, at det er Landstormen, der bliver til Latter; man kan jo ikke nævne Landstormen ude i Landet, uden at alle Tilhørerne trækker paa Smilebaandet — det har det ærede Medlem sikkert set og saa ovre i Ribe-Kredsen. De trækker paa Smilebaandet, bl. a. fordi de ved, at Landstormsmændene ikke en Gang kan faa lært den Kunst, som alle moderne Soldater maa lære, nemlig at kunne løbe — end ikke saa meget kan man lære dem i den korte Tid, de er inde til Uddannelse. Hvis de Herrer vil sætte Landstormen op mod